

Samih Rifat'ın Torunu Samih Rifat

– M.Nihat Malkoç · 20 Mayıs 2009

SAMİH RİFAT'IN TORUNU SAMİH RİFAT

M.NİHAT MALKOÇ

Sanat ve edebiyat alanında kalem oynatanların ölümü bende tarifsiz üzüntüler oluşturur. Çünkü onlar, yazdıklarıyla geniş kitleleri aydınlatırlar. Kalemin susması âleme vurulan büyük bir darbedir. Zira bizler kalem erbaplarının gözüyle bakarız dünyaya. Şair ve yazarların yazdıklarını okudukça dünyaya bakışımız değişir. Onlar bizim görüp de fark edemediklerimizi bizlere doyasıya yaşatırlar. Usta kalemler hayata bambaşka bir renk katar.

Kalem erbaplarından birisi olan, bununla beraber pek çok meziyeti bünyesinde birleştiren Samih Rifat da, genç sayılabilecek bir yaşta aramızdan ayrıldı. 'Samih Rifat bundan on yıllar evvel ölmedi mi?' dediğinizi duyar gibiyim. Doğrudur, Türk edebiyatının önemli şairlerinden biri olan dede Samih Rifat uzun yıllar evvel(03 Aralık 1932'de) ölmüştü. Fakat biz, şair Samih Rifat'ın aynı adı taşıyan torunundan bahsediyoruz.

Samih Rifat'ın torunu Samih Rifat tam teşekküllü bir kültür ve sanat adamıydı. O da bir elinde birden çok karpuz tutabilen marifetli ender kişilerdendi. Kartvizitinde pek çok özellik yazılıydı: Mimar, restoratör, yazar, mütercim, fotoğrafçı, sinemacı, belgeselci, yayıncı... Bu kadar çok ve birbirinden farklı işi aynı insanın yapması kolay değildir şüphesiz. Fakat o bunların üstesinden gelebilmiş, arkasında güzel eserler bırakmış müstesna bir insandı.

62 yaşında aramızdan ayrılan Samih Rifat'ın ömrü dolu dolu geçti. Daima üretme gayreti içerisinde oldu. Hiç boş zamanı olmadı. 1945 yılında İstanbul'da doğan Samih Rifat, Saint-Benoit Lisesi'ni ve İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi'ni bitirdi. Üniversite yıllarında çevirmenliğe ilgi duymaya başladı. İlk çevirilerini 1980'lerde Yazko Çeviri dergisinde yayımladı. René Char, Jacques Prévert, André Verdet, Jean Follain, Paul Valéry, Kavafis, Le Corbusier gibi şair ve yazarların eserlerini Türkçeye kazandırdı.

O, mimarlık eğitimi almıştı. Mimarlık da aslında güzel sanat dallarından birisiydi. Onun için bu alana ilgi duymuştu. Torun Samih Rifat, 1970–86 yıllarında çeşitli devlet kurumlarında restoratör olarak çalışmıştı. Onun bir başka tutkusu da fotoğrafçılıktı. Pek çok kültür sanat dergisinde birbirinden güzel fotoğrafları yayınlandı. Bunun yanında belgesel filmler çekti. Belgesel film ve reklâm filmi yönetmenliği ile reklâm yazarlığı gibi işler de yapan Rifat, Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık'ta danışman olarak görev yaptı. Koç Kültür Sanat bünyesindeki K Kitaplığı'nda ve Aries Dergisi'nde yayın yönetmeni olarak çalıştı.

Torun Samih Rifat'ın en büyük özelliği yazarlığıydı. Bunun yanında Fransızcaya hâkim bir kişi olduğu için edebiyatımızda daha çok çevirileriyle ön plana çıkmıştır. Babası Oktay Rifat Horozcu da Garip akımının öncülerindendi. Önemli şairlerimizden birisiydi. Orhan Veli Kanık'la Garip akımını alternatif bir şiir hareketi olarak edebiyat âlemine sunmuşlardı. Yani ailece şair, yazar ve sanatkârdılar. Oktay Rifat Horozcu'nun babası Samih Rifat, Türk Dili Tedkik Cemiyeti'nin kurucularındandı. Bu kurumun ilk başkanı olma şerefi de kendisine aitti. Bundan da anlaşılabilir gibi önemli bir adamdı kendisi. "Yaslı gittim, şen geldim; /Aç koynunu ben geldim." diye başlayan ünlü Gelibolu Marşı' ona aitti.

Torun Semih Rifat'ın ilk yazısı 1978'de Cumhuriyet gazetesinde çıkmıştı. Çok sayıda deneme ve çevirisi Sanat Dünyamız, Kitap-lık ve P gibi dergilerde okuyucuyla buluşmuştu. Samih Rifat'ın 'Herakleitos: Bir Kapalı Söz Ustasıyla Buluşma Denemesi', 'Çok Eski Bir Günbatımı Osmanlı Öncesi İstanbul'undan Seçme Şiirler' ve 'Ada' adlı eserleri bulunmaktaydı. 'Ada' adlı eserinde 45 yıllık anılarını bir araya getirmiştir.

Samih Rifat, Türkiye'deki sanat dünyasının önemli kişiliklerinden biriydi; gerçek bir entelektüeldi. Edebiyat ve şiirle dolu bir ailenin mimarlık eğitimi görmüş oğluydu. Ailesinin adını şerefle taşıdı ve onların yolundan gitti. Samih Rifat kanser hastalığından muzdaripti. Yaklaşık iki yıldır kanserle boğuşuyordu. Cenazesi, Samih Rifat'ın vasiyetine uygun biçimde Karacaahmet Mezarlığı'nda babasının yanında toprağa verildi. Arkasında çok sayıda eser bırakan bu kıymetli kültür sanat adamına Allah'tan rahmet diliyorum.